

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА:

***минуле, сучасне,
шляхи розвитку***

Збірник наукових праць

*Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету*

**Випуск 19
У 2-х т. Том II**

Засновано у 2000 році

Рівне – 2013

ББК 63.3(4Укр)-7
У45
УДК 94(477)

Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Вип. 19. Т. 2 / упоряд. В. Г. Виткалов ; редкол.: А. Г. Баканурський, В. Г. Горпенко, С. В. Виткалов та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. – Рівне : РДГУ, 2013. – 318 с.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету

Баканурський А.Г. – доктор мистецтвознавства, професор (Одеса)
Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент (Рівне),
відповідальний секретар
Горпенко В.Г. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Захарчук-Чугай Р.В. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Іваницький А.І. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Кияновська Л.О. – доктор мистецтвознавства, професор (Львів)
Овсійчук В.А. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор (Рівне)
Ричков П.А. – доктор архітектури, професор (Рівне)
Супрун-Яремко Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор (Рівне)
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор (Рівне)
Федорук О.К. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор (Рівне)
Жилук С.І. – доктор історичних наук, професор (Рівне)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 15560-4032 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України,
наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

Упорядник: проф. **Виткалов В.Г.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Афанасьєв Ю.Л.** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету ім. Б.Грінченка

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 4 від 29 листопада 2013 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

Збірник зареєстрований Президією ВАК України як фахове видання з проблем мистецтвознавства (постанова № 2409/2 від 9.02.2000 р.) і перереєстрований як фахове видання з культурології (постанова № 1-05/5 від 18.11.2009 р.) та мистецтвознавства (постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

ISBN 978–966–8424–76–2

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

Мистецтвознавство України : Зб. наук. пр. / Редкол. : А. Чебикін (голова) та ін. – К. : ПСМ АМУ : ЮЖД «Софія», 2009. – Вип. 10. – 384 с. – С. 204–210.

11. **Чегусова З.** Взаємодія та взаємовплив народної та професійної творчості (на прикладі виставки «Сучасне декоративне мистецтво України в ЮНЕСКО, Париж, травень, 2004) / З. Чегусова // Музеї народного мистецтва та національна культура : Зб. наук. пр. / За ред. докт. мист-ва М. Селівачова. – К. : Златограф, 2006. – С. 206–215.

Резюме

Аналізується питання термінологічного визначення понять «симпозіум художньої кераміки», подається типологія даного явища за різними критеріями. Виводиться авторська теза про роль симпозіумного руху у розвитку сучасного мистецтва.

Ключові слова: керамічне мистецтво, симпозіуми, художня кераміка, художники-керамісти.

Summary

Zinenko T. A culturological model of symposiums of artistic ceramics in Ukraine as the phenomena of modern culture

The question of terminology determination of concepts «symposium of artistic ceramics» is analysed, the typology of this phenomenon is given on different criteria. An authorial thesis hatches about the role of symposiums motion in development of modern art.

Key words: ceramic art, symposiums, artistic ceramics, artists-ceramics.

Аннотация

Анализируются вопросы терминологических понятий «симпозиум художественной керамики», представлено типологию явления исходя из различных критериев.

Ключевые слова: керамическое искусство, симпозиумы, художественная керамика, художники-керамисты.

Надійшла до редакції 30.12.2013 р.

УДК 046:008

В.Г. Виткалов

Нова спроба реконструкції регіонального культурно-мистецького розвитку країни [Рец. на моногр. Виткалова С. В. «Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах». – Рівне : ППДМ, 2014. – 362 с.]*

Складне сьогодення постійно засвідчує важливість питань духовності у житті молодого покоління. І це помітно на активізації відвідування культурно-мистецьких установ – театрів, філармонійних зал, різноманітних художніх виставок, кількість яких зросла саме останнім часом. Помітно це й на активізації фестивального руху, який хоча й надалі залишається «штучним заміником свята» (К. Жигульський), все ж на українських теренах впевнено ствердився як важливий сегмент системи культурного обслуговування населення та активізації регіональної культурно-мистецької ініціативи. Тобто культурний розвиток країни виявляє сьогодні досить сталу тенденцію: попри економічні і суспільно-політичні негаразди, які об'єктивно не сприяють виявленню культурної ініціативи, духовна складова поступово починає стверджуватися у становленні країни.

Підтверджує цю тезу й поява значної кількості осіб, що намагаються цю активність відтворити в параметрах наукового чи публіцистичного осмислення, принаймні місцева краєзнавча періодика та кількість нових періодичних видань тому свідчення. Утім, усе частіше з'являються й достатньо помітні аналітичні наукові розвідки, що ставлять за мету виявити сутність нових умов розгортання культурної діяльності, висвітлити структуру

духовного продукту, створеного у новітній час, а також розглянути особливості творчої діяльності репрезентантів цієї творчості. І, безперечно, ставлять за мету відстежити тенденції духовного руху країни, порівняти його з аналогічними спробами, що відбувалися у попередню добу і на цій підставі продовжити писати літопис розвитку своєї країни вже новітнього часу. Серед таких спроб – ще одна монографія молодого дослідника з м. Рівного – С. Виткалова [1].

Відзначимо, якщо у своїй першій монографії [2] автором реконструйовано широке культурне тло, на якому сформувався сучасний культурний простір Рівненщини, виявлено духовні контакти представників західноукраїнського регіону з носіями інокультурних впливів, подано широко аспектний аналіз багатьох складових культурного розвитку регіону: пам'яток архітектури, музейної і замкової мережі, освітнього чинника в усьому його розмаїтті (початкової, середньої спеціальної і вищої культурно-мистецької освіти), на підставі якого й сформувалася потужна культурна інфраструктура згодом (клубна, бібліотечна, музейна та архівна мережа, загалом інформаційний простір краю, виявлено специфіку пам'яток охоронної діяльності в сучасних умовах на регіональному рівні та проаналізовано окремі сфери творчого виявлення митця), то в аналізованому виданні [1] акцент зроблено на творчих характеристиках тих, зусиллями діяльності яких край і формується як оригінальний суспільно-культурний регіон. І вже крізь призму їх організаційно-творчої діяльності виявлено численні проблеми функціонування як культурного простору, так і життєдіяльності самого митця в широкому сенсі цього слова. Таким чином, аналізована книга є логічним продовженням попереднього наукового пошуку, однак поданого в дещо іншому тематико-експозиційному форматі.

У книзі крізь особистісну призму розкрито потенційні можливості багатьох видів сучасного народного (особливо – декоративно-ужиткового) та професійного (музичного, образотворчого, театрального) мистецтва, виявлено специфіку нових форм творчої діяльності, притаманних регіону, а надто – мистецтва художньої фотографії, театрального аматорства, а також ролі членів обласної Спілки художників НСХУ у забезпеченні духовного простору регіону; подано повні каталоги художніх робіт або виставкової репрезентації окремих представників та проаналізовано спадщину найбільш відомих майстрів пензля, висвітлено здобутки і проблеми функціонування фестивального руху, яким західні терени вирізняються в загальній структурі художньої діяльності України і який, зважаючи на участь у ньому численних іноземних митців, дає змогу місцевим художникам постійно порівнювати власні культурні здобутки, технології і формотворчість; розглянуто нові форми галерейної діяльності з широким аналізом наявного потенціалу і проведених експонувань.

У розвідці висвітлено окремі спроби і тенденції у створенні муніципальних художніх колективів, що виникли у новітній час та доведено перспективність подібної практики на підставі аналізу їх концертно-репетиційного життя, духовних результатів стосовно самих учасників. Окрім цього, в праці здійснено інтерпретацію окремих соціологічних досліджень, спрямованих визначення ролі митця в художньому просторі сьогодення, акцентовано увагу на специфіці реалізації регіональних культурних програм («Забезпечення населення Рівненщини українською книгою», «Творчі Спілки краю», «Національні меншини», пам'яток охоронну діяльність тощо) та проаналізовано результати і проблемні питання, що виникають у процесі їх реалізації.

Окремий розділ аналізованої роботи (з 9 наявних) присвячено аналізу ефективності організаційної діяльності керівників культурної сфери (С. 213–259), що забезпечують її якісне функціонування.

Ще однією перевагою цієї роботи є достатньо професіональне використання автором порівняльних регіональних характеристик культурної діяльності (Херсонської, Миколаївської, Івано-Франківської, Полтавської та ін. областей), що дає змогу виявити тенденції і специфіку регіональної культурної практики і сучасної державної культурної політики загалом.

Монографію вирізняє те, що вона підготовлена в основному на значній джерельній базі (понад 200 позицій), численних опитуваннях, контент-аналізі періодичної преси, різноманітних програм, протоколів засідань творчих груп, перегляді репетицій чи конкурсних програм, аналізі виставкових експонувань тощо, а також базовані на інформації, отриманій автором в процесі багатьох відвідувань художніх майстерень, арт-галерей, флеш-мобів, участі у фестивальному русі, спілкування з митцями та організаторами культурно-мистецького процесу в краї, а відтак засвідчує відповідну доказовість проведеної роботи. Це підтверджує і понад 140 наукових розвідок, надрукованих автором у науковій періодиці України та майже 60 рецензій, опублікованих в періодичній пресі на відвідані культурно-мистецькі заходи. В результаті чого до наукового обігу введено чимало нової оригінальної інформації, взятої з приватних архівів митців, інтерв'ю з ними тощо.

Інакше кажучи, ця монографія, як і її попередниця, дає сучасним краєзнавцям і мистецтвознавцям добрий приклад для наслідування, адже понад 92 друкованих аркушів, що складають загальний обсяг цих книг, яскравий візуальний ряд, виконаний в основному переможцями міжнародних фестивалів та конкурсів фотомистецтва, – переконливе свідчення того, що культурний простір малої батьківщини автора дістав професійне наукове обґрунтування і осмислення. Стверджую це як науковий редактор згаданих вище видань.

Гортаючи сторінки цієї книги і відзначаючи беззаперечні (сподіваюся, що не помиляюся?) здобутки автора стосовно портретних характеристик, широкого аналізу культурного простору регіону чи країни загалом, відмічаючи й інші переваги цього видання, хочу віддати належне і згадати ще одного, так би мовити, співавтора, людину, якою була виконана значна *додрукарська* робота, утім робота, без якої ця книга була б менш привабливою, менш читабельною, а відтак – менш відомою читачу.

Йдеться про Віктора Луца – що є професіоналом у питаннях вже згаданих додрукарських робіт. Тому будь-яке наукове видання: чи то книги Н. Стоколос, В. Войтовича, Т. Пономарьової, О. Михайлишин, чи багатьох інших публіцистичних книг про митців Рівненщини (К. Литвина, А. Мартиненко), за підготовку яких брався Віктор Данилович, стали зразками української регіональної книги, чи, ширше б сказати, – вітчизняного друку.

Його роботу вирізняє не лише добрий смак, що помітно не тільки на якості верстки книги, але й достатньо професіональні, а головне – саме там так доречні фото, які часто він робить спеціально під те чи інше видання, залишаючись, як правило, «поза кадром згодом».

Окремі слова вдячності і приватному видавництву «ППДМ» – невеличкому колективу Миколи Дятлика і його команди небайдужих до української книги, а головне – української справи людей. Людей, які у цей складний час добре розуміють регіонального автора, постійно йдуть йому на зустріч в усьому, терпляче займаються з ним, розуміючи, що кожен автор вважає, що саме він каже якщо не останнє слово у сфері, яку він збирається репрезентувати, то, принаймні, надзвичайно важливе слово (?!). І незважаючи на все це вони доводять будь-яку книгу до логічного завершення у максимально можливому в умовах сьогодення варіанті.

Перевагою аналізованої книги, і це потрібно віднести вже на рахунок автора, є також те, що сьогодні «...на зміну повчальній «історії героя» прийшов інтерес до того, що називають «малими життєвими світами», а отже, кожную біографію стали розглядати як вияв неповторного – призму, через яку переломлюються соціальні макропроцеси та миттєві тенденції й унікальний життєвий досвід індивіда, його внутрішнє самовідчуття і стиль поведінки (*habitus*), що підштовхують до саме такого, а не інакшого життєвого вибору» [3; 249-250]. І саме на цьому ракурсі бачення проблеми і побудована згадана вище монографія.

Примітки

* Рецензується рукопис (макет) майбутнього видання.

Список використаної літератури

1. **Виткалов С.** Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: моногр. / С. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2014. – 362 с. (42,25 др. а.).
2. **Виткалов С.** Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: моногр. / С. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с., іл. (52,0 др. а.).
3. **Яковенко Н.** Вступ до історії / Н. Яковенко. – К. : Критика, 2007. – 368 с.

Резюме

Аналізується культурно-мистецький простір регіону крізь призму організаційно-творчої діяльності митців, відтворений у монографії доцента кафедри культурології РДГУ С. Виткалова.

Ключові слова: мистецтво, регіональна культурна практика, сьогодення, художник, Україна.

Summary

***Vytkalov V.* New attempt of reconstruction of regional cultural and art development of country**

Cultural and art space of region is analysed through the prism of organizationally-creative activity of artists, recreated in the monograph of associate professor of department of culturalogic of Rivne state humanitarian university S. Vitkalov.

Key words: art, regional cultural practice, present time, artist, Ukraine.

Аннотация

Анализируется культурное пространство западно-украинского региона сквозь призму организационно-творческой деятельности представителей художественных профессий, раскрытых в монографии доцента кафедры культурологи Ривненского государственного гуманитарного университета С. Виткалова.

Ключевые слова: искусство, региональная культурная практика, современность, художник, Украина.

Надійшла до редакції 30.12.2013 р.

ЗМІСТ

Розділ I. ДИНАМІКА КУЛЬТУРИ. КУЛЬТУРНА ПАМ'ЯТЬ. КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ

І.В. Петрова. Свобода і необхідність у дозвіллевих практиках Давньої Греції	3
К.М. Гамалія. Наука як специфічна форма людського знання у давній Греції	8
Т.І. Гаєвська. До витоків моралі в суспільстві	13
Р.І. Безугла. Розкіш як універсальна характеристика гламуру. Еволюція розкоші в роботі В.Зомбарта «Розкіш і капіталізм»	18
Г.Д. Миленька. Естетико-мистецтвознавча спадщина Г.Е. Лессінга: український теоретичний досвід	23
А.А. Мірошніченко. Професійна музична освіта в Україні наприкінці ХІХ – 20-х рр. ХХ ст.	28
Б.М. Кисляк. Становлення баянно-ансамблевого виконавства (20-40 роки ХХ ст.)	32
А.О. Гончаренко, Н.В. Мархайчук. Постаць Т. Шевченка в монументальній скульптурі України першої половини 1990-х: міф і дійсність	36
Ю.І. Марційчук. Зміни смислових акцентів у візуалізації образу Т.Г. Шевченка	42
Т.О. Чернета. Кобзарі і бандуристи у літературній спадщині І.М. Шаповала	47
С.О. Салдан. Антропософські погляди Р. Штайнера на музичне мистецтво та їх вплив на творчість Леся Курбаса	51
С.В. Оборська. Об'єктивація проектної культури у мистецькому менеджменті	56
Н.О. Мринська. Сакральні чинники восьмикутної форми у створенні образності архітектурного середовища	60
Ю.І. Круп'як. Взаємодії простору та пластичного об'єму (за взірцями української скульптури першої третини ХХ століття)	64
О.Г. Глушук. Імпрези як форма організації культурно-мистецького життя Волині і третини ХХ століття	69
І.В. Степанюк. Народне хореографічне мистецтво Волині	74
Г.О. Зеленик. Розважальна діяльність у київських садах та парках на межі ХІХ-ХХ століть	78
О.А. Чумаченко. Неоромантизм української літератури і мистецтва 1920-х років: до проблеми критичного осмислення	82
О.М. Бляшук. Видавнича діяльність Товариства ім. митрополита Петра Могили в Луцьку 1932-1939 роках: історико-культурологічний аспект	87
Г.О. Малеончук. Мистецьке життя Луцька в міжвоєнний період	90
Л.В. Книшева. Освітня діяльність Донецького обласного відділення Музично-хорового товариства УРСР та його роль у становленні музичної освіти Донеччини 1960-1970 рр. ХХ ст.	95
В.О. Радзівський. Про похідні субкультури в Україні у 1941-1944 рр.	99
Ю.С. Шевчук. Радянське ігрове кіно як соціальна реклама	105
Н.Г. Андрущук. Функції моди в системі культури	110
О.М. Воронцова. Використання мистецьких надбань ренесансу в сучасному дизайні одягу	114

Розділ II. ПРОБЛЕМИ І СУПЕРЕЧНОСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

О.В. Кравченко. Культурологічна морфологія культурної політики	120
К.В. Фадєєва. Культурні феномени: принципи метамовного «кодування»	125
О.С. Колесник. Форми художньої інтерпретації філософських теорій	130
О.Р. Копієвська. До питання про рефлексивну природу культурного пізнання	133
С.Д. Устинов. Виклики глобалізації та проблема збереження етнокультурних традицій у сучасному світі	138
Ю.Л. Афанасьєв. Етнодизайн у контексті націєтворення та глобалізації	143
О.П. Мазуркевич. Етнічні стереотипи традиційного спілкування та їх вияв в етикетних жестах	147

<i>В.А. Русавська.</i> Символіка української гостинності	152
<i>В.В. Прима.</i> Універсальне та національне у концепті гостинності	159
<i>О.Ю. Романова.</i> Популяризація народної весільної обрядовості в сучасному культурному просторі України	164
<i>Л.Л. Процик.</i> Традиційний світогляд українців як механізм пізнання світу	169
<i>Є.С. Рахуба.</i> Стан розвитку вітчизняної туристичної індустрії	173
<i>О.С. Ляховська.</i> Стан та перспективи розвитку круїзного туризму в Україні початку ХХІ століття	177
<i>Г.В. Злагодох.</i> Форми культурно-дозвілєвої роботи БММТ «Супутник» ЦК ЛКСМУ з іноземними туристами (70-ті роки ХХ ст.)	182
<i>Л.М. Устименко.</i> Релігійний туризм як історико-суспільне явище	187
<i>Г.Г. Вишневецька.</i> Потенціал культурно-пізнавального туризму у збереженні культурної спадщини України	192

Розділ III. КУЛЬТУРА ТА СУСПІЛЬСТВО.

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНИХ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ

<i>О.Ю. Бучковська.</i> Міжкультурний діалог у контексті міжкультурної комунікації	197
<i>В.В. Лучанська.</i> Інформаційна детермінанта екології культури	201
<i>М.В. Худолій.</i> Культурна політика України: проблеми та перспективи розвитку галузі культури	209
<i>К.С. Палій.</i> Автентичність української культури в умовах глобалізаційних процесів	214
<i>Л.Л. Козинко.</i> Теоретичні аспекти антропологічного аналізу українського танцювального фольклору	218
<i>Н.О. Копилова.</i> Міфологема андрогінності та гендерні аспекти сучасної культури (український контекст)	223
<i>Н.Г. Сироватко.</i> Альтернативні молодіжні субкультури в Україні: класифікаційна характеристика та факторна обумовленість	229
<i>О.М. Тадля.</i> Студентський клуб як колективна форма організації культурно-дозвілєвої діяльності	234
<i>Ю.О. Москвічова.</i> Тематичні напрями й методологія сучасних досліджень регіональної культури України	239
<i>С.В. Виткалов.</i> Сфера регіональної культури: теоретико-прикладні питання	244
<i>Ю.С. Христюк.</i> Інтеграційна сутність дитячого та громадського середовища як елементів проектної культури	249
<i>Д.К. Авраменко.</i> Специфіка образу зовнішньої реклами в контексті художнього образу як частини культури	253
<i>К.Д. Лебедєва.</i> Дизайн політичної реклами: сучасний стан і тенденції	256
<i>М.П. Єфімова.</i> Інтерактивна дитяча книга в Україні: становлення та перспективи	259
<i>О.М. Гончарова.</i> Деякі особливості екскурсійної лекції в художніх музеях	263
<i>К.В. Чорна.</i> Інфотеймент та закономірності жанрово-творчих процесів в Україні	267
<i>Н.В. Склярєнко.</i> Системні ідеї у дизайні: історичний екскурс	272

Розділ IV. ПОВІДОМЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЯ, РЕЦЕНЗІЇ

<i>Н.В. Кукуруза.</i> Жанр літературної композиції у ціннісно-естетичному вимірі	277
<i>Л.П. Ігнатова.</i> «Фрески у Zaleski» як рецепція салонної культури	281
<i>Ю.П. Драбчук.</i> Масова пісня в контексті творчості українських композиторів і виконавців	286
<i>Ю.В. Струтинська.</i> Інтер'єр кухні у міському житті	292
<i>Р.Й. Калин.</i> Українська співачка Галина Чорноба у світовому мистецькому просторі	297
<i>Т.М. Зіненко.</i> Культурологічна модель симпозіумів художньої кераміки в Україні як явища сучасної культури	301
<i>В.Г. Виткалов.</i> Нова спроба реконструкції регіонального культурно-мистецького розвитку країни	306
<i>Відомості про авторів</i>	310

TABLE OF CONTENTS

Chapter I. DYNAMICS OF CULTURE. CULTURAL MEMORY.

CULTURE AND TRADITIONS

<i>I.V. Petrova.</i> Freedom and necessity for leisure practices of Old Greece	3
<i>K.M. Gamaliya.</i> Science as a specific form of human knowledge in ancient Greece	8
<i>T.I. Gayevska.</i> To question of origin of morality in society	13
<i>R.I. Bezygla.</i> Luxury as universal description of glamour. Evolution of luxury in-process W.Sombart «Luxury and capitalism»	18
<i>G.D. Milen'ka.</i> Aesthetics in a study of art inheritance of G.E. Lessing: Ukrainian theoretical experience	23
<i>A.A. Miroshnichenko.</i> The Approval of the professional music education in the Ukraine in the end of the XIX th – the 20-ies of the XX th century	28
<i>B.M. Kyslyak.</i> Developing of accordion ensemble performance in Ukraine (20-40-ies of the XX th century)	32
<i>A.O. Goncharenko, N.V. Markhaychuk.</i> Figure of Taras Shevchenko in the Ukrainian monumental sculpture of the first half of 1990-s: myth and reality	36
<i>U.I. Martsiychuk.</i> Changes of semantic accents in visualization of the image of T.G.Shevchenko	42
<i>T.A. Cherneta.</i> The kobza and bandura players in I.Shapoval's literary heritage	47
<i>S.O. Saldan.</i> The R.Steiner's anthroposophical views on the musical art and their influence on the L.Kurbas's creative work	51
<i>S.V. Oborska.</i> Objectification of the project culture in the art management	56
<i>N.O. Mrynska.</i> Influence of sacral factors of octagonal form on creation of imagery of architectural environment	60
<i>Y.I. Krupyak.</i> Cooperations of space and plastic volume (after standards of Ukrainian sculpture of the first third of XX century)	64
<i>O.G. Gluschuk.</i> Impreza as form of organization of cultural and art life of Volyn of a third of the XX century	69
<i>I.V. Stepanyuk.</i> Folk choreographic art of Volyn	74
<i>G.O. Zelenyuk.</i> Entertaining activities of Kyiv gardens at the turn of the XIX-XX centuries	78
<i>O.A. Chumachenko.</i> Neoromanticism in Ukrainian literature and the arts of 1920-s: problem of critical re-thinking	82
<i>O.M. Blyashuk.</i> Publishing Society of Metropolitan Petro Mohyla in Lutsk	

in 1932-1939: cultural-historical aspect	87
G.O. Maleonchuk. Artistic life of Lutsk during the interwar period	90
L.V. Knysheva. Educational activities of the Regional Branch of Music and Choral Society of the USSR and its role in the development of music education in Donetsk region in 1960-70-ies of XX century	95
V.O. Radzievsky. About derivatives of subculture in Ukraine in 1941-1944	99
U.S. Shevchyk. The Cinema of the Soviet Union as a Social Advertising	105
N.G. Androshtchuk. Functions of fashion in the system of culture	110
O.M. Vorontsova. Use of artistic acquisitions of renaissance in modern design of clothes	114

**Chapter II. PROBLEMS AND CONTRADICTIONS OF
CONTEMPORARY CULTURAL PROCESS**

O.V. Kravchenko. Culturological morphology of cultural policy	120
K.V. Fadyeyeva. Cultural phenomena: principles of metalinguistic coding	125
O.S. Kolesnyk. Forms of the artistic interpretation of philosophical theories	130
O.P. Kopyevska. To question about reflexive nature of cultural cognition	133
S.D. Ustinov. Challenges of globalization and the problem of preservation of ethno cultural traditions in the contemporary world	138
U.L. Afanas'yev. An ethnic design in the national culture in the period of globalization	143
O.P. Mazyrkevych. Ethnic stereotypes of traditional communication and their display in etiquette gestures	147
V.A. Rusavskaya. Symbolism of Ukrainian hospitality	152
V.V. Prima. Versatile and national concept in hospitality	159
O.U. Romanova. Popularization of folk wedding rituals in modern cultural space of Ukraine	164
L.L. Protsyk. Traditional outlook of Ukrainians as a mechanism for understanding of the world	169
E.S. Rahuba. State of development of the domestic tourism industry	173
O.S. Lyahovska. State and prospects of development of cruise tourism in Ukraine in the beginning of XXI century	177
G.V. Zlagoduh. Forms of cultural and recreational activity of «Suputnyk» Central committee of LKSMU with foreign tourists (70 th XX of century)	182
L.N. Ustymenko. Religious tourism as historical and social phenomenon	187

G.G. Vyshnevska. Potential of cultural and cognitive tourism in the preservation of cultural heritage of Ukraine	192
---	-----

Chapter III. CULTURE AND SOCIETY.

CULTURE OF PROFESSIONAL FIELDS OF ACTIVITY

O.U. Buchkovska. Intercultural dialogue in the context of intercultural communication	197
V.V. Luchanska. Informative determinants of ecology in culture	201
M.V. Hudoliy. Cultural policy of Ukraine: problems and prospects of development in sphere of culture	209
K.S. Paliy. The authenticity of Ukrainian culture in the conditions of globalization	214
L.L. Kozynko. Theoretical aspects of the Ukrainian folk dance anthropological analysis ...	218
N.O. Kopylova. The idea of androgyny and gender aspects of contemporary culture (Ukrainian context)	223
N.G. Syrovatko. Alternative young people subcultures in Ukraine: classification description and factor conditionality	229
A.M. Tadya. Student club as a collective form of organization of cultural-recreational activities	234
Y.O. Moskvichova. Thematic tendencies and methodology of the contemporary researches of the Ukrainian regional culture	239
S.V. Vytkaiov. Field of regional culture: theoretical and applied issues	244
J.S. Khrystyuk. Integrative essence of child's and public environment as elements of project culture	249
D.K. Avramenko. Specificity insight of external advertising in the context of artistic image as a part of culture	253
K.D. Lebedyeva. Design of political advertising: the modern state and tendencies	256
M.P. Yefimova. The interactive children's book in Ukraine: formation and prospects	259
O.M. Goncharova. Some features of excursion lecture in artistic museums	263
K.V. Chorna. Infoteyment and regularities of genre-creative processes in Ukraine	267
N.V. Skluarenko. System ideas in a design: historical digression	272

Chapter IV. NOTICES, INFORMATION, REVIEWS

N.V. Kukuruza. Genre of literary composition in valued-aesthetic measuring	277
L.P. Ignatova. «Frescos in Zaleski» as the reception of salon culture	281
U.P. Drabchuk. A mass song in the context of works of the	

Ukrainian composers and performers	286
Y.V. Strutinska. An interior of a kitchen in urban housing	292
R.Y. Kalyn. The Ukrainian singer Galyna Chornoba in a world art space	297
T.M. Zinenko. A culturological model of symposiums of artistic ceramics in Ukraine as the phenomena of modern culture	301
V.G. Vytalov. New attempt of reconstruction of regional cultural and art development of country	306

Наукове видання

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

**Випуск 19
В 2-х т. Том 2**

Упорядкування та наукове редагування **Володимира Виткалова** (0678032398)

Комп'ютерний макет та верстка – **Л. Федорук**

Підписано до друку 29.11.2013 р. Замовлення № 151/1.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 22,5. Наклад 100.

Видавничі роботи: ППДМ

свідоцтво про державну реєстрацію РВ №11 від 12.06.2002 р.
35304, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Корнин, вул. Центральна, 58
Адреса редакції: 33000, м.Рівне, вул. С.Бандери, 12,
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. (0362) 63-42-62

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 15560-4032 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України,
наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

*Збірник зареєстрований Президією ВАК України як фахове видання з проблем культурології
(постанова № 1-05/5 від 18.11.2009 р.) та мистецтвознавства
(постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)*

Українська культура : минуле, сучасне шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Вип. 19. Т. 2 / упоряд. В. Г. Виткалов ; редкол.: А. Г. Баканурський, В. Г. Горпенко, С. В. Виткалов та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. – Рівне : РДГУ, 2013. – 318 с.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

ISBN 978-966-8424-76-2

ББК 63.3(4Укр)-7
УДК 94(477)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013